

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7242 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 14 Nisan 2020 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiş, 15 Nisan 2020 tarih ve 3110 sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanmıştır. Söz konusu yasa değişikliği sonrası Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları tarafından alınan kararların değerlendirilmesi ve yarattığı hak kayıplarının tüm yönleriyle araştırılması, uğranılan hak kayıplarının telafi edilebilmesi için yapılacakların belirlenmesi ve yeni hak kayıplarının önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇA CUPOLO Diyarbakır Milletvekili

3

GEREKCE

7242 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 14 Nisan 2020 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiş, 15 Nisan 2020 tarih ve 3110 sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanmıştır. 5275 Sayılı Kanun'un 'açık ceza infaz kurumları' başlıklı 14'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile açık ceza infaz kurumuna ayrılma koşulları yeniden düzenlenmiş; hükümlülerin kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına 5275 Sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda karar verileceği belirlenmiştir. Kamuoyunda infaz yakma olarak da bilinen koşullu salıverilme tarihini erteleme/uzatma ile ilgili yeni düzenlemeye göre oluşturulan Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarının yetkisi genişleterek kurulların bir nevi mahkeme yerine geçmeleri sağlanmıştır. İlgili savcı ve cezaevi görevlileri, mahpusun şartlı tahliye tarihi öncesinde rapor hazırlamakta ve değerlendirmede bulunmaktadır. Kurulda baro görevlisi veya hükümlünün avukatı bulunamazken bu süreç belirli periyotlarla birden fazla kez tekrarlanarak tahliyeler keyfi olarak ertelenebilmektedir.

Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları, tutukluların cezaevinde yaptığı her hareketi değerlendirmeye tabi tutarken, soyut ve keyfi bahanelerle infazlarını da yakmaktadır. Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu'nun (MED TUHAD-FED) verilerine göre, yasa ile ilgili yönetmeliğin uygulanmaya başlandığı Ocak 2021 yılından 1 Nisan 2023'e kadar en az 138 tutuklunun tahliyesi keyfi gerekçelerle engellenmiştir.

Türkiye cezaevlerinde kalan siyasi mahpusların infazları, kurulların gösterdiği "pişman olduğunu beyan etmeme, cezaevi içerisinde kullandıkları elektrik ve su faturaları (fazla su tüketme, elektrik faturasının yüksek olması), okudukları kitap sayısı (fazla kitap okuma veya az sayıda kitap okuma), aile görüşmeleri, cezaevi imamıyla görüşmeme, halay çekme, içeride iken üniversite bitirmeme, görüşçülerle selamlaşma, manevi etkinliklere katılmama, toplumla bütünleşmeye hazır olmama, mülakata katılmama, resmi ve dini törenlere katılmama, kurslara katılmama, disiplin cezası, sayım ve aramalarda personel çalışmalarına kayıtsız kalma, kurs veya manevi rehberlik faaliyetlerine yönelik bir talepte bulunmama" gibi gerekçelerle ertelenmektedir. 1 Ocak 2021'den itibaren Sincan Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan şartlı tahliye hakkı doğan hiçbir siyasi kadın mahpus tahliye edilmemiştir. Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu, 6 ay süre ile periyodik olarak mahpusların 'iyi halli olup, olmadıkları' değerlendirmesini yaparak aynı mahpus için 3 kez üst üste aynı veya farklı gerekçe ile şartlı tahliye için olumsuz değerlendirme yapabilmektedir. Şu ana kadar değerlendirme sonucu değişen ve tahliye olan hiçbir siyasi mahpus olmamıştır.

Kişi hak ve hürriyetini, bir kurulun keyfi kararına bırakmak evrensel hukuk kurallarına, Anayasa'ya ve infazda eşitlik ve infazda adalet ilkelerine aykırıdır. Yasa değişikliği ile Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarına verilen yetkilerin keyfi bir şekilde kullanıldığı ve sadece siyasi mahkumlara yönelik yaptırımlar olarak hayat bulduğu, bunun bir ayrımcılık olduğu ve yol açtığı hak kayıpları ortadadır. Söz konusu hak kayıpları ve eşitsiz uygulamanın tüm yönleriyle araştırılması, uğranılan hak kayıplarının telafi edilebilmesi için yapılacakların belirlenmesi ve yeni hak kayıplarının önüne geçilmesi için TBMM'de acil olarak bir araştırma komisyonu kurulmalıdır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Stalu
	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	0 0 11
2	AAAAAAT DINDAD	\	G.084
3	MAHMUT DINDAR	VAN	Daines
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	Moss
5	HALIDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	who
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	- Att
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	dusepm
9	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	17005
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Attools
11	KAMURAN TANHAN	MARDÎN	1 Dacay
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	Charles and the second
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	Janes
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	2
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	-fur->
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	J. Australia
17	ALÍ BOZAN	MERSİN	MV
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	din
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	herlas

L